

20 COLUMN MARIKE KUPERUS

JUST A BIT ANDERS

Het is na anderhalf uur boeiende uitwisseling dat ze vraagt wat zij nu kunnen leren van de praktijk van verenigingen. 'Zij' is van Bits of Freedom en ze is daar net begonnen, als bewegingsbouwer. Bits of Freedom is de club die onze digitale burgerrechten verdedigt. In deze tijd van groeiende macht van Google, Facebook en AID heeft dat in ieder geval mijn sympathie. Het is een van de nieuwe burgerinitiatieven. En succesvol: veel jonge mensen met passie en talent, moderne communicatie, aanwezig op social media, het spraakmakende Privacy Café: op openbare plekken organiseert een groep uit de achterban van tijd tot tijd een Privacy Café. Je vindt daar mensen die jou door het doolhof van privacyinstellingen helpen en je telefoon, laptop en e-mailverkeer zo open of gesloten instellen als je zelf wilt. Ze doen het in hun vrije tijd.

Als Bits of Freedom een bewegingsbouwer aanneemt, wil ik wel even gaan kennismaken! We treffen elkaar in een open kantoor in een mooi stukje Amsterdam. Daar kunnen wij van de 'traditionele verenigingen' vast wel een paar kunstjes afkijken op het gebied van nieuw verbinden, digitaal verenigen en het aanboren van de passie van jonge generaties.

Ze vertelt. Ze gebruikt andere woorden: 'hackerspace', 'code of conduct', 'open space'. En toch, achter alle nieuwe geluiden blijken de vragen over het erbij betrekken van de aanhang grappig vergelijkbaar:

- Hoe voorkom ik dat iemand met ons T-shirt aan een steen door de raam van het ministerie gooit, terwijl wij juist met minister Opstelten aan tafel zitten over privacywetgeving? – Die vraag heeft de Dierenbescherming of Amnesty International ook.
- Hoe leg ik het belang van polderoverleg uit aan het meer activistische deel van onze achterban? – Daar heeft LTO regelmatig mee te maken.
- Hoe krijg ik lijn in alle initiatieven? – Dat antwoord

zou het Rode Kruis ook graag willen hebben.

- Hoe kunnen de betaalde professionals en actieve-lingen uit de achterban op een constructieve manier samenwerken? – Die vraag kennen we allemaal in verenigingsland.

Dus veel overeenkomsten met de vragen van de traditionelere vrijwilligersverenigingen. Maar er zijn ook cruciale verschillen. 'Lid worden', 'vereniging', geen begrippen die enthousiasme oproepen. Ook het woord 'vrijwilliger' roept sneue associaties op. Ze nemen een bewegingsbouwer aan, géén vrijwilligerscoördinator. Hun achterban wil vrij in en uit, korte verbanden, beweeglijk. Hun actievelingen willen iets bij kunnen dragen aan waar ze zelf bevlogen van en enthousiast over zijn. Soms hopen ze zo de weg naar betaalde arbeid te vinden. Ze willen in ieder geval serieus genomen worden in hun inzet en hun specialisme. En dan denk ik meteen: dat is dus weer geen verschil met 'ons'.

Wat ze van ons kunnen leren? Veel van de beginselen van vrijwilligersmanagement zijn gewoon opnieuw toepasbaar. Met 'zoek en vervang' is menige gedragscode van een vereniging een prima begin voor een 'code of conduct'. En het standaard vrijwilligerscontract vormt een mooie basis voor een werkafpraak. Laten wij van hen leren dat nieuwe generaties minstens zo bevlogen zijn. Dat je ze met hand en hart kunt betrekken, in kort verband en met een fluïde connectie.

En bewegingsbouwer klinkt echt uitdagender dan vrijwilligerscoördinator.

Marieke Kuperus

Maat en adviseur bij Kuperus & Co, voor vereniging en achterbanorganisatie